

CHESSIE

2-3/96

CHESAPEAKEKERHO - CHESAPEAKEKLUBBEN RY

TOIMIHENKILÖT - FUNKTIONÄRER

HALLITUS

Puheenjohtaja

Matti Heino

Onkikatu 11 as 5, 50190 Mikkeli, puh. 015-360 980

Varapuheenjohtaja

Anita Soinjoki

Suonotkontie 4 A 8, 00630 Helsinki, puh. 09-746 225

Sihteeri

Irma Koponen

Viljamaantie 435, 04920 Saarentaus, puh. 019-688 7346

Muut jäsenet

Liisa Ruutsalo-Vaahio

Mechelininkatu 16 A, 00100 Helsinki, puh. 09-446 771

Hannu Kuusela

Artturi Kannistontie 9 A 1, 00320 Helsinki, puh. 09-588 2407

Rahastonhoitaja

Hannu Vaahio

Mechelininkatu 16 A, 00100 Helsinki, puh. 09-446 771

KERHON TILINUMERO: PSP 800013-424547

CHESSIE -LEHTI

Päätoimittaja

Anita Soinjoki

Toimittajat

Irma Koponen

Hannu Kuusela

ILMOITUSHINNAT

1/1 sivu mk 50,-

1/2 sivu mk 30,-

1/4 sivu mk 20,-

KANSIKUVA: Lily

TAKAKANSI: Lotta ja Eero

PUHEENJOHTAJAPALSTA

Olen ollut siitä onnellisessa asemassa, että töitä on riittänyt. Joskus niitä tuntuu olevan liiankin kanssa. Tiedättehän, sama työ jaettuna yhä harvemman kesken. Tästä johtuu, että kaikkea ei ehdi tehdä. Edellisessä lehdessä ei siis ollut puheenjohtajan palstaa. Hyvää syksyä kuitenkin näin jälkikäteen, ja samalla toivotan lahjaisaa joulun odotusta.

SNJ on käymistilassa. Vaikeuksia on ollut pitkään, ja asiaa on käsitelty usean puheenjohtajapalaverin yhteydessä. Golden Ring:in eroaminen omaksi rotujärjestöksi on vauhdittanut asioiden kulkua, ja tehnyt jonkin asteisen organisaatiomuutoksen välttämättömäksi. Jäsenmaksutulot ovat pienentyneet siinä määrin, ettei nykyistä organisaatiota kyetä kustantamaan. Toisaalta SNJ:n merkitys kattojärjestönä on kaventunut, ja tulee edelleen pienenevään. On odotettavissa, että labradorit seuraavat Golden Ring:in esimerkkiä, mahdollisesti myös flatit ja tollerit vuosituhannen taitteessa, mikäli kaikkia rotuja tyydyttävää ratkaisua ei löydetä. Meitä ja kiharoita varten ei kattojärjestöä varmaankaan tarvita. Jonkinlaisia ratkaisuja on varmaankin tehty ennenkuin tämä lehti tulee ulos. SNJ:n syyskokouksenkin yhteydessä on tarkoitus pohtia organisaatiouudistusta, Jyry on kutsunut puheenjohtajat koolle sääntöuudistuksen merkeissä. Palaan asiaan seuraavassa lehdessä.

Jos olette tutustuneet Jyryn kirjaan, tiedätte että siinä arvostellaan meikäläisten chessien käyttöominaisuuksia metsästyksessä. Mielenpitemmäni hän perustelee sillä, että meillä ei chessietä näy metsästyskokeissa. Mitenkään puuttumatta siihen, onko tämä ylipäättään oikea kriteeri arvostella koiran käyttöarvoa käytännön metsästyksessä, toivoisin minäkin, että rohkeasti lähtisitte koiranne kanssa mukaan kokeisiin. Vähintäänkin taipumuskoe kannattaisi suorittaa. Meidän koirakannallamme on käsittääkseni perityt hyvät käyttöominaisuudet. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että ne pärjäisivät kokeissa ilman minkäänlaista harjoitusta. Taipumuskoe ei ole normaali metsästystilanne, sitä täytyy harjoitella, opetella kaikki temput niinkuin Jyry sarkastisesti toteaa. Lähtekää mukaan koulutuskentälle, sieltä saatte eväät koiranne valmennukseen. Saattaa pa se olla ihan mukavaakin.

Itseni toistamisen uhallakin toivoisin että rotumme näkyisi enemmän, myös näyttelyissä. Jos näyttelyissä kerta toisen jälkeen on vain samat koirat, rodun

ulkonäöstä tulee kovin yksipuolinen käsitys ihmisille. Vääriä käsityksiä chessin kovuudesta ja suorastaan vihaisuudesta poistettaisiin myös sillä, että ihmiset näkisivät näitä meidän hyväkäyttöksiä, hellyydenkipeitä ystäviä useammin ja erilaisissa yhteyksissä. Jos haluamme vähälukuisen rotumme tunnetuksi tässä maassa, on meidän oltava enemmän esillä.

Hyvä tilaisuus rodun esittäytymiseen on Maailmannäyttelyssä, Helsingin Messukeskuksessa 1998. Sinne on suunnitteilla erityinen noutajatori, jossa noutajakoira-rodut voivat esittäytyä kukin omissa kojuissaan. Tarvitsemme sinne oman rotuesitteen ja vieläpä usealla kielellä. SNJ:n taholta on kieliksi esitetty suomea, ruotsia, englantia, saksaa ja venäjää. Mikäli tunnet voisit auttaa tässä työssä, ota ihmeessä yhteyttä vaikkapa minuun. Lisäksi Maailmannäyttelyssä on tarkoitus järjestää näytöksiä, joissa eri rodut nähdään työskentelemässä. Tarvitsemme tähänkin vapaaehtoisia. Olen kuullut, että koiranne ovat saavuttaneet tulosta koekentillä, miksipä ette tulisi näyttämään suurellekin yleisölle mihin chesie pystyy.

Palaan vielä omalta osaltani viime kesän treffeihin. Mukana oli kymmenkunta koira perheineen. Pidimme kevyttä koulutusta, sekä leikkimielisen metsästystestin, ja sunnuntaina oli perinteinen näyttely. Tulokset ovat edellisessä lehdessä. Tuomitsin metsästystestin, ja minun on sanottava, että osallistuneet koirat toimivat jokainen upeasti. Toivottavasti kaikille mukanaolijoille jäi trefeistä yhtä hyvä muisto kuin minulle. Suurkiitos vielä näin jälkepäin Sirkkikelle maistuvista aterioista, Gunnelle asiantuntevasta näyttelyarvostelusta, Anitalle treffien järjestelystä ja muille nimeltä mainitsemattomille arvokkaasta panoksesta treffien onnistumiselle.

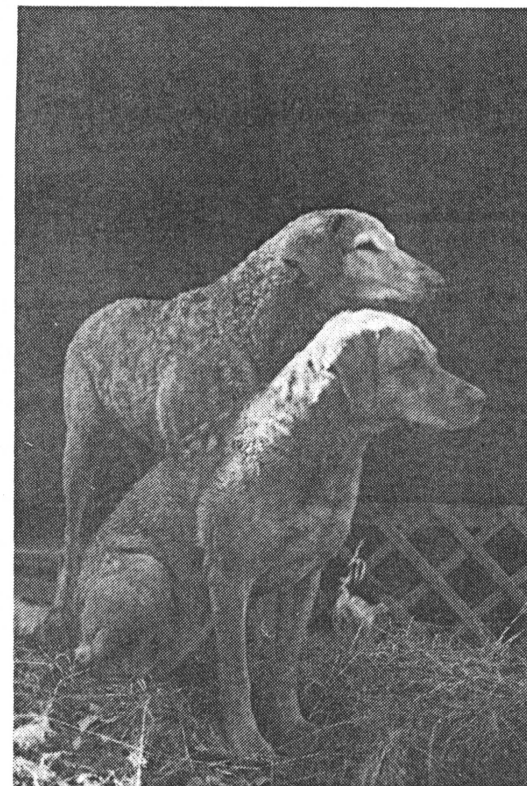
Matti

PS. Sen viime syksyisen hirvijahtimokan hinnaksi tuli metsästysrikkomuksena 30 päiväsakkoa.

HAUSKAA JOULUA JA
ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

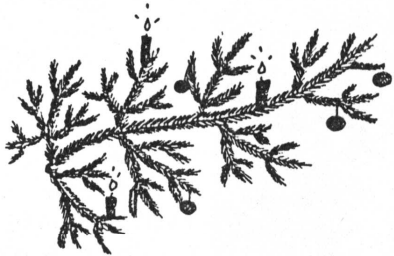
T: KENNEL HIGH NOON

Hauskaa Joulua ja Hyvää Uutta Vuotta

kaikille Chessie -lehden lukijoille

*Irma & Jami -airis
Mäntsälästä*

VARAPUHEENJOHTAJALTA

Chesapeakekerhon 15-vuotisjuhlavuosi on pikku hiljaa päättymässä. Kun katson taaksepäin ja vertaan mennyttä vuotta kerhon aikaisempiin toimintavuosiin, on todettava että varsin hiljaista on ollut.

Chessie-lehden edellisessä numerossa kävin läpi erinäisiä syitä menneen vuoden hiljaiseloon, mutta hallituksen jäsenten muuttuneet työtehtävät ja epäkuntoinen tietokone eivät voi olla ainoita syitä siihen, että jäsenistöä on ollut vaikea aktivoida osallistumaan eri tapahtumiin. Hallitus on kokouksissaan miettinyt keinoja tilanteen parantamiseksi. Joulujuhliin oli kutsuttu Matts Holmström luennoimaan kiropraktikasta koiran hoitomuotona. Esitelmä oli lievästi sanoen onnistunut ja innostava. Kevääksi on suunnitteilla toinen kerhoilta, jolloin aiheena olisi homeopatia. Keväällä jatkuvat myös viikottaiset koulutukset, jotka pyritään räätälöimään jäsenten tarpeita vastaaviksi. Toukokuussa kokoonnumme jälleen yhtenä viikonloppuna "taippariharjoituksiin" ja kesällä tapaamme treffeillä.

Chessiekerhon kokoiseksi kerhoksi ohjelmaa on siis melko runsaasti. Toivoisin kaikkien muistavan, että kerho on olemassa nimenomaan jäsenistöä varten. Tuntuu melko hullulta maksaa luennoitsijasta monta sataa markkaa, jos vain hallitus istuu häntä kuuntelemassa. Jäsenten toivomuksiin on olemassa yksinkertainen lääke: tarttukaa rohkeasti kynään tai puhelimeen ja kertokaa mielipiteenne ja esittäkää toivomuksianne! Esimerkkinä voisin mainita muutaman kysymyksen, jotka ovat pyörineet hallituksen jäsenten välisissä keskusteluissa: "Onko treffien ajankohta paras mahdollinen?" Treffit on perinteisesti pidetty Aitoossa, mutta chessieitä on ympäri Suomea. Olisiko jollakin tiedossa jokin toinen sopiva paikka? Millaista koulutusta ja kouluttajaa toivot treffeille? Entäpä lehti, millaisia artikkeleita haluaisit lukea? Siinä teille muutama kysymys sulateltavaksi joulun ja uuden vuoden ajaksi. Toivottavasti otatte yhteyttä ja esitätte mielipiteenne vuoden 1997 alussa.

Kerhon toiminnan kehittäminen on tällä hetkellä ensiarvoisen tärkeää, sillä Suomen Noutajakoirajärjestön muuttuminen liitoksi tuo varmasti uusia haasteita tullessaan. Tähän saakka kerhon toiminta on suuntautunut omien jäsentensä tukemiseen nkaikissa (chessie)-elämäntilanteissa. Tulevaisuudessa kerhon on myös huolehdittava siitä, että ulkopuoliset saavat oikeata informaatiota rodusta. Kerholta on jo pyydetty rotuesitettä jaettavaksi Maailmannnäyttelyssä. Lisäksi on tiedusteltu löytyisikö meiltä ihmisiä, jotka olisivat halukkaita olemaan paikalla vastaamaan yleisön kysymyksiin rodustamme "noutaja"-osastolla koko näyttelyn ajan. Tämä on

melkoista edistystä, kun ottaa huomioon että kerhoa on 15-vuotisen historiansa aikana KERRAN pyydetty esittelemään rotua näyttelyssä. Kyseessä oli silloin Uudenmaan Nuuskujen järjestämä näyttely Kannelmäen Maxin parkkipaikalla vuonna 1985. Minulla on vielä hyvässä tallessa silloin kyhäämäni plakaatti, jossa lukee CHESAPEAKEKERHO INFO.

Vaikka kerhon toiminta onkin ollut hieman alamaissa kuluneena vuotena, on kuitenkin ilolla todettava, että monet jäsenet ovat koirineen osallistuneet innokkaasti näyttelyihin ja kokeisiin varsin hyvin tuloksin. Erityisesti haluaisin onnitella Kaarina Suvantoa ja Ampua sekä Jentta Karjalaa ja Mollia hienoista tuloksista. Myös Pertti ja Sanna Kareljärveä ja Judyä hyväksytystä taipumuskokeesta. Loistavasti toimittu ja erinomaista peeärrää chessieille!

Lopuksi on todettava, että minä en olisi minä ellen jälleen kerran muistuttaisi teitä kaikkia olemaan varuillanne liian innokkaiden uuden vuoden juhlijoiden suhteen. Pyrkikää kiertämään raketit ja pommit kaukaa tai jättäkää koira kotiin, jos aiotte itse vastaanottaa uuden vuoden raketteja ampumalla. Moni hyvä metsästyskoira on pilattu ulkoiluttamalla sitä väärään aikaan väärässä paikassa, puhumattakaan niistä kymmenistä ressuista, joita katoaa joka vuosi uudenvuoden aattona.

Hauskaa Joulua ja entistä parempaa Uutta Vuotta!

AS

LEHDEN AIKATAULU VUODELLE 1997

LEHTI ILMESTYY 3 KERTAA. JULKAISTAVAN AINEISTON TULEE OLLA TOIMITUKSELLA:

1. HUHTIKUUN NUMEROON MAALISKUUN 15. PV
2. SYYSKUUN NUMEROON ELOKUUN 20. PV
3. JOULUKUUN NUMEROON MARRASKUUN 20. PV

SF MVA REDBAY'S AURORA

METSÄSTYSKOIRIEN JÄLJESTÄMISKOKEET, OHJAAJANA SEPPÖ VENÄLÄINEN:

2.6.96	VARPAISJÄRVI	AVO 2	35 PIST.
9.6.96	PIEKSÄMÄKI	AVO 3	22 PIST.
27.6.96	MUURUVESI	AVO 2	33 PIST.
11.8.96	HOLLOLA	AVO 3	27 PIST.
25.8.96	VARPAISJÄRVI	AVO 1	42 PIST.

NÄYTTELYT:

17.3.96	KUOPIO	KÄY 1, KÄK 1, SA, PN 1, ROP, BIS 5
1.6.96	TAMPERE	KÄY 1, KÄK 1
13.-14.7.96	KALAJOKI	KÄY 1, KÄK 1, SA, PN 1, CACIB, ROP

*Juuri puhumattomuutensa vuoksi koirasta tulee meille niin mittaamattoman tärkeä. Sen seurassa tuntee rauhaa, eivätkä sanat tee rumia tepposiaan...
Uskoisin koiran arvostavan niitä hetkiä, jolloin se palvova katse silmissään tuntee meidän todella ajattelevan sitä.*

Näillä sanoilla saattelen Hyvän Joulun toivotukset sekä lukijoille että lehden toimittajille.

Kaarina ja Ampu

HAUSKAA JOULUA JA HYMYILEVÄÄ UUTTA VUOTTA

T: Kennel Melaniitta
Leena ja Eero
Elli, Lotta, Olga ja Lassi

PS. Pentue suunnitella vuodeksi 1997.
(<http://pax.iuakk.fi/ekinos/melaniitta>)

SUUT PUHTAAKSI

Puhumalla koiran ja kissan suut eivät pysy kunnossa. Huolellinen kotihoito ja säännöllinen eläinlääkärin tekemä vuositarkastus ovat välttämättömiä toimenpiteitä lemmikkieläinten hammasplakin, hampaan ympäristön tulehdusten ja hengityksen pahan hajun torjuija. Uusi entsyymejä sisältävä hammasgeeli Bucadog helpottaa lemmikin suun hygienian hoitoa.

Teksti: Tapani Vähä-Vahe, ELT

Koiran yleisin tulehdussairaus on hampaan ympäristön bakteeritulehdus (periodoniitti). Hampaan pinnalle kertyy bakteerien tuottamaa massaa eli plakkia ja usein myös hammaskiveä. Jos plakkia ei säännöllisesti poisteta, eläimelle kehittyy ientulehdus, joka hoitamattomana voi edetä hampaan ympäristön tulehdukseksi. Tulehdusbakteerit voivat levitä suusta keuhkoihin ja ruuansulatuksen kautta verenkiertoon, jolloin myös muulla elimistöllä saattaa syntyä eläintä rasittavia tulehduksia.

Hampaassa etenevä tulehdus syö tervettä kudosta ja tämä johtaa usein hammasmätään. Sairaat hampaat ja sairas suu aiheuttavat eläimelle kipuja ja syöminen tulee hankalaksi.

SUUN LUONNOLLINEN PUOLUSTUSÄRJETELMÄ

Luonto on järjestänyt koiran ja kissan suuhun oman puolustusjärjestelmän. Se on samanlainen kuin ihmistenkin suussa toimiva sylkijärjestelmä (peroksidaasijärjestelmä), joka sääntelee suun pieneliöiden (bakteereiden) hyvä-paha bakteerisuhdetta ja pieneliöiden määrää.

Järjestelmä pystyy myös tuhoamaan suussa mahdollisesti esiintyviä haitallisia aineita. Käytännössä plakin muodostuminen tällöin estyy ja hidastuu. Tämän luonnollisen puolustusjärjestelmän oleelliset kemialliset aineet ovat vetyperoksidi ja sen avulla syntynyt hypotiosyanaatiksi kutsuttu aine. koko tapahtuma on pitkä sarja erilaisia aineiden muutoksia. Tässä tapahtumasarjassa entsyymeillä on tärkein osa. Jos syljen määrä on vähentynyt tai sitä ei tule juuri ollenkaan, bakteerit lisääntyvät ja siitä taas seuraa hampaiden ja suun tulehduksia.

KOIRAN SUUN JA HAMPaidEN PÄIVITTÄINEN HOITO

Hampaiden säännöllinen hoito aloitetaan jo pentuna. Yleensä eläin tottuu suun käsittelyyn suhteellisen helposti. Käytetyn hammashoitoaineen hyvä maku, käsittelyn asiallinen päättäväisyys ja säännöllinen toisto opettavat lemmikkiä luottamaan hoitajaansa muutamassa päivässä.

Ihmisille tarkoitettuja hammastahnoja ei suositella käytettäväksi koirille ja kissoille. Niinpä esimerkiksi fluoria ei suositeta eläinten hampaiden hoitoon (DeForge 1994). Desinfektioaineiden (kloorihekdiiniin) pitkäaikainen käyttö eläimen suuhygieniassa saattaa värjätä hampaat ja johtaa suun normaalin bakteeritasapainon häiriintymiseen, "liialliseen puhtauteen".

Jos lemmikin hampaita ei ole hoidettu vuosien varrella säännöllisesti, aloitetaan hoito-ohjelma käymällä eläinlääkärin pieneläinvastaanotolla hammastarkastuksessa. Eläinlääkärit ovat viime aikoina kiinnittäneet erityistä huomiota koirien ja kissojen hammashoitoon. Vikoja ja haittoja on löytynyt runsaasti. Yhdessä koiran- ja kissanomistajien kanssa on kehitetty järjestelmällisiä hammashoito-ohjelmia. Joissakin maissa on jo järjestetty lemmikkieläinten hammashoitoviikkoja tai -kuukausia.

ENTSYMAATTISEN HAMMASGEELIN KÄYTTÖ

Entsymaattinen hammasgeeli sisältää samoja aineita, joita on koiran ja kissan syljessä. Hoitovaikutus perustuu suun luonnollisen sylkijärjestelmän ylläpitoon ja tehostamiseen. Orion on keväällä tuonut markkinoille uuden entsyymaattisen hammasgeelin BUCADOGin, jota sivellään tietty senttimetrimäärä koiran tai kissan suuhun kerran päivässä. Geeli tarttuu sopivaksi ajaksi hampaisiin ja poistuu liukenemalla syljen mukana ruuansulatukseen. Hampaiden harjaamista ei tarvita.

Bucadog-geelin vaikuttavat aineet ovat samoja, joita eläimellä on omassa sylkijärjestelmässään. Valmisteeseen lisätty pinta-aktiivinen aine varmistaa geelin vaikutuksen pääsyn hammasplakkiin. Sylki, kielen liikkeet ja lievästi hiova vaikutus yhdessä irrottavat plakkia hampaan pinnalta. Mitä terveempi suu, sitä vähemmän pahaa hajua. Bucadog -geeli soveltuu hyvin koiran ja kissan suun päivittäiseen kotihoitoon.

Lainattu: Mortteli 5/96

DUURI
TOIVOTTAA TEILLE KAIKILLE
ILOISTA JOULUA JA ONNEA UUELLE VUODELLE

*** LEHDISTÄ SAKSITTUA *** LEHDISTÄ SAKSITTUA ***

VUODEN SANKARIKOIRA

Dog Fancy, November 1996

Bailey, kolmevuotias chesapeakelahdennoutaja-labradorinnoutajan sekoitus oli Chester Jenkinsin kanssa syöttämässä karjaa Missourissa, kun onnettomuus sattui. Chester oli kääntänyt selkensä karjalle ja oli poistumassa aitauksesta, kun 900 kg:n painoinen Belgian Blue -sonni hyökkäsi häneen kimppuunsa puskien hänet vesikaukalon ja aidan väliin. Siinä mies makasi ansassa sonnien talloessa häntä valtavilla sorkillaan.

Olin varma että kuolisin, kertoo Jenkins. Sitten näin silmäkulmastani ruskean välähdyksen. Se oli Bailey, joka hyökkäsi sonnien kimppuun. Koira puri sonnia korviin ja turpaan ja onnistui roikkumaan kiinni siinä, vaikka sonni teki kaikkensa ravistaakseen sen irti. Vaikka Jenkin olikin vakavasti loukkaantunut, hänen onnistui kierähtää aidan alta turvaan Baileyn rohkean toiminnan johdosta. Kun koira huomasi isännän olevan turvassa, se laski irti ja säntäsi kohti taloa hakeakseen apua. Yrityksistä huolimatta se ei onnistunut saamaan Jenkinsin vaimoa ymmärtämään, että hänen apuaan tarvittiin, joten se juoksi takaisin loukkaantuneen miehen luokse. Yhdessä he sitten onnistuivat raahautumaan kotiin. Ambulanssi hälytettiin paikalle ja Jenkins joutui viettämään seuraavat yksitoista vuorokautta sairaalahoidossa.

Dustin Jenkins, Chesterin poika ja Baileyn varsinainen omistaja on hyvin ylpeä koirastaan, joka tänä vuonna voitti Ken-L-Ration Dog Hero of the Year Award -palkinnon. Tittelin lisäksi Bailey sai kunniakirjan - ruokakupin, johon oli kaiverrettu nimi ja juuri saavutettu titteli sekä - luonnollisesti - kuivamuonaa vuodeksi.

Ken-L-Ration järjestää vuosittain sankari-koira kilpailun. Tänä vuonna palkintoa oli anottu yli 200:lle koiralle. Joukkoon mahtui mm. Boo, newfoundlandinkoira, joka oli pelastanut hukkumaisillaan olleen miehen; rottweiler, joka oli pelastanut omistajansa joutumasta mukiloiduksi sekä Oscar - chessie - joka oli puolustanut omistajaansa häntä aseella uhannutta ryöstäjää vastaan.

DOG FANCY on kuukausittain ilmestyvä amerikkalainen koiralehti, joka mainostaa olevansa maailman laajimmin luettu koirajulkaisu. Lehteä saa ostaa esimerkiksi Helsingissä Stockmannilta. Amerikkalaiseen tapaan se on erinomaisen hienosti tehty. Ulkoasu kuvineen on hyvä, mutta sisällöltään se monipuolisuudestaan huolimatta on melko pinnallinen. Sitä lukiessa saa kuitenkin melko hyvän kuvan siitä krääsän monipuolisuudesta, jota USA:ssa koiranomistajille kaupataan, uskomatonta.... Sama kustantaja julkaisee myös CAT FANCY -lehteä ja muistaakseni heillä on myös hevostieto hallinnassa.

Suosittelen joka tapauksessa lehden ostamista silloin tällöin, se maksaa ainoastaan 22 mk ja on aivan hauskaa luettavaa.

AS

Kun Suomen Noutajakoirayhdistys oli vielä nuori NUUSKU -lehden päätoimittajana toimi Kenneth Kankkunen. Seuraava artikkeli on hänen kynästään lähtöisin ja se julkaistiin NUUSKU:ssa aivan 70-luvun alussa. Tarkkaa vuosilukua en muista, mutta joka tapauksessa se oli ennen kuin Suomessa oltiin kuultukaan (Gun Holmströmiä lukuun ottamatta) koko rodusta. Muistan kuitenkin tunteei, kun luin sitä ensimmäistä kertaa. Olin juuri saanut ensimmäisen chessieni ja olin aivan raivoissani siitä rienaavasta sävyistä, jonka olin huomaavinani siinä. Miten joku saattoi kirjoittaa rakastamastani rodusta tuolla lailla, kuinka epäoikeudenmukaista.

Noin viidentoista vuoden kuluttua ajatus tästä jutusta vaivasi minua edelleen. Ajattelin että sen saattaisi julkaista CHESSIE -lehdessä ihan vain muistoksi menneistä harhaluuloista. Chessieväki saisi nähdä kuinka tietämättömiä ihmiset olivat rotumme suhteen siihen aikaan. Kävin siis Kennelliiton kirjastossa ja Gunnen avustuksella kaivoin oikean lehden esille. Olin vihdoinkin silmäkkäin vanhan päähänpintymäni kanssa, mutta kuinka ollakaan, eihän se nyt loppujen lopuksi niin karmea ollutkaan. Päin vastoin se oli minusta oikein hauska kirjoitettu. Otin siitä valokopiot ja arkistoin sen tulevaa käyttöä varten. Erinäisistä syistä - mm. sopivien kuvien puuttuminen - sen julkaiseminen kuitenkin aina siirtyi. Nyt ajattelin, että kerhon 15-vuotis juhluvuotena on sopiva hetki käydä tuumasta toimeen ja julkaista juttu vuoden joululehdessä. Kun jälleen kerran luin sen läpi, oli ensimmäisestä lukemisesta kulunut 20 vuotta ja olin viiden chessien verran viisaampi enkä enää voi käsittää miksi olin niin tuhtunut silloin aikoinaan. Nykyään, kun rodusta on haluttaessa saatavana paljonkin tietoa täällä Suomessa chessieistä kirjoitetut jutut ensin mainitussa julkaisussa ovat huomattavasti asiantuntemattomampia kuin tämä. Olkaa hyvät, tässä teille joululukemiseksi ensimmäinen chesapeakelahnoutajasta Suomessa julkaistu artikkeli:

CHESAPEAKE BAY RETRIEVER - AMERIKKALAINEN IHMEKOIRA

Mikä olisi teille sopiva metsästyskoira?- kyselee amerikkalainen Sports Afield -lehti ja esittelee muiden joukossa myös chesapeakelahnoutajan. Nuuskukin on penkonut tämän amerikkalaisen superkoiran myyttiä ja esittelee seuraavassa aivan ennenkuulumattomia tietoja ennennäkemättömästä koirasta:

Kovaluonteinen jästipää

Erikoisnäyttelyssämme vuonna -72 arvostellut amerikkalainen noutaja-asiantuntija Helen Warwick'in mielestä chessie on hyvin ainutlaatuinen koira. Saimme kuulla, että se on kovaluontoinen, itsepäinen ja huomattavasti vaikeimmin koulutettava kuin muut noutajat. Vastapainoksi se kyllä sitten palkitsee isännän vaivat moninkertaisesti. Se on enemmän kuin muut noutajat yhden miehen koira ja kova luonne takaa sen, että mitkään olosuhteet eivät ole ylivoimaisia sille. Mrs. Warwick uskoi täysin niihin mielikuvituksellisiin tarinoihin, joita jatkuvasti kerrotaan chessien palvelualttiudesta ja kestokyvystä. Hän kertoi myös, että rodun taso vaihtelee voimakkaasti USA:ssa. Näyttelyissä näkee chessietä, jotka poikkeavat tyypiltään suurestikin toisistaan. Mikään tietty tyyppi ei ole se ainoa oikea, vaan eri tyypeistä löytyy hyviä ja huonoja yksilöitä. Tämä tietenkin asettaa tuomareille kovat vaatimukset.

Uskomaton suorituskyky

Eri noutajaroduilla on vannoutuneet kannattajajoukkonsa, jotka kilpaa ylistävät rotunsa ansioita. On opaskoiria ja huumekoiria, verrattomia jäljestäjiä ja nopeita noutajia, vaan kilpalaulannassa vetää armotta pisimmän korren Chessie-kaartti. Harvoin olen lukenut niin paksuja juttuja, enkä uskoisi niihin tänäkään päivänä jollei Helen Warwick olisi saanut minua vakuuttuneeksi. Mr Brooks Sayles kertoo metsästyskumppanistaan seuraavaa: ... haahkoja metsästetään melko samantapaisesti - pieniltä laskuveden aikana näkyviltä luodoilta - paitsi että täällä olimme Atlantin äärellä, aallokko runsaan metrin korkuista ja kallionkupeet täynnä simpukoita, jotka leikkaavat kuin partaveitset... Olin tosi ylpeä koirastani, sillä huolimatta korkeasta aallokosta ja hylkeistä (uivat Rip:in rinnalla) ja simpukoista, jotka jauhoivat sen päkiät hampurilaisiksi, se nouti kolmessa päivässä 60 haahkaa.

... Kauden viimeiset kaksi viikkoa olivat vaikeimmat, mutta parhaat. Merivesi jäätynä rantakallioihin, satama-allas jäätynä umpeen ja lämpötila oli pysyvästi -15 asteen paikkeilla 22. Tammikuuta -69. Sanotaan: Älä keinutä venettä, mutta jää oli niin paksua, että ainoa tapa päästä avoveteen oli ajaa vene jään päälle ja keinuttamalla murtaa se. Puolisen tunnin kuluttua olimme avovedessä ja matkalla luodoille. Lämpötila oli laskenut -16 asteeseen ja tuuli oli voimakas. Asetimme kuvat veteen ja kävimme kahville. Ehdimme kuitenkin juoda vain puoli kuppia, kun sorsat jo saapuivat. Kahden tunnin kuluttua olimme pudottaneet kaikki lupamme edellyttämät 35 sorsaa. Taas kerran Rip teki mielestäni erinomaisen työn vaikeissa olosuhteissa. Jatkuvasti noutaessaan se muistutti ruskeaa koiraani, mutta lentojen välissä se muuttui jääkarhun näköiseksi. Eräs ystäväni sanoi ihailleen: Ei ihme, että se haluaa takaisin veteen, siellä on varmasti 25 astetta lämpimämpää. Tammikuun 28. Päivänä päätimme kauden ja Rip oli noutanut 420 vesilintua.

Aito amerikkalainen rotu

Yleisimmät noutavat koirarodut - siis spanielit ja noutajat - ovat alkuperältään englantilaisia. Ainoan poikkeuksen tekee juuri chesapekelahdennoutaja eli chessie, joka on yhtä amerikkalainen kuin omenapiiras - as American as Apple Pie - kuten harrastajat sanovat. Myös tämän noutajan sukujuuria selvittäessä törmätään jo kyllästyttävän tuttuun legendaan myrsky-yönä haaksirikkoutuvasta laivasta. Seuraavana aamuna löytyy rantakalliolta kaksi märkää uikuttavaa koiranpentua. Näin alkaa myös taru Chesapeake Bay Retrieveristä. Itse asiassa tuntuu siltä, että USA:n itärannikon pohjoisosissa on viime vuosisadalla ollut harvinaisen runsaasti erilaisia noutamisesta innostuneita rakkeja, joita on viety Englantiin ja jalostuksen tuloksena meillä on nyt mm. newfoundlandin koira ja neljä erilaista noutajaa. Amerikkalaiset ovat itse jalostaneet viidennen noutajarodun. Ulkomuodosta päätellen sitä on risteytetty mm. amerikkaliseen ajokoiraan coonhoundiin, mutta täydellistä selvyyttä jalostusvaiheista en ole saanut. Joka tapauksessa rotu on aito amerikkalainen, USA:ssa melko vähän levinnyt ja muualla maailmassa erittäin harvinainen. Ruotsissa ei ole yhtään, Tanskassa muutama, samoin Englannissa.

Ulkonäkö on makuasia

Tunnen labradorinomistajia, jotka pitävät koiraansa kauniina. Uskon kuitenkin, ettei heidänkään kauneudentajunsa riitä pitämään myös chessietä kauniina. Se on yksinkertaisesti ruma, mutta sen valtteina ovatkin aivan muut ominaisuudet, joista lisää jäljempänä. Chessie on voimakas ja melko kookas koira. Säkäkorkeus noin 54-66 cm sukupuolesta riippuen, samoin paino 25-35 kg. Parhaiten voimme kuvitella chessietä ottamalla esimerkikoiraksi oikein huonon ruskean labradorin. Sellaisen notkoselkäisen, takakorkean, liian ison, pitkähäntäisen, pitkäkuonoisen, keltasilmäisen ja kapearintaisen rakkileen, jolla vielä on suorat kulmaukset ja voimakkaasti nouseva vatsalinja. Tällaisia muuten on - melkein. Chessie eroaakin tästä esimerkikikapineesta vasta turkin osalta. Se on nimittäin erittäin paksu, selästä hieman kihara ja erinomaisen vettähylkivä. Viimeksi mainittu ominaisuus johtuu ensiksikin hienorakenteisesta tuuheasta aluskarvasta - vielä tiiviimpi kuin parhailla labradoreilla - ja karheasta rasvaisesta peitekarvasta. Rotumääritelmän mukaan aluskarva ei saa koskaan kastua. Koiran pitää kuivua vain ravistelemalla itsensä. Ja tämä mahdollistaa sen, että chessie selviää päiväkaudet räntäsateessa ja jäänsekaisessa vedessä - ominaisuus josta se on kuuluisa. Myös turkin väri eroaa labradorin maksanuskeasta. Chessien väri on hailakampi ja se sulautuu erinomaisesti syksyiseen maastoon.

Kerrottakoon myös tarina edemmenneestä metsästäjästä ja hänen uskollisesta chessiestään. Mies oli koko ikänsä kasvattanut tätä rotua ja oli Amerikassa hyvin tunnettu rodun harrastaja ja Field-Trial -kilpailija. Viimeisellä linnustusretkellään soistuneella järviolueella hänen perämoottorinsa hajosi. Vanhuksella oli vain mela, jolla eteneminen oli hyvin vaivalloista ja hänen voimansa ehtyivät pian. Tällöin hän sitoi köyden chessiensä kaulaan ja koira hinas vanhuksen veneineen lähes neljän kilometrin matkan läheisimpään kylään.

Christine Lowry puolestaan kertoo ensimmäisestä chessiestään seuraavan tarinan:

Ensimmäinen chessiemme oli kookas uros, joka kasvatti poikamme puolestamme. Se pelasti pikkupoikamme hengen kolmasti jo ennenkuin se oli vuoden vanha. Kahdesti tönäisemällä pojan nurin ja istumalla hänen päällään aivan moottoritien vieressä kunnes saatoin hakea heidät. Ja kerran hinaamalla hänet kuiville järvestä. Ymmärrätte siis, miksi meidän oli saatava uusi chessie kun menetimme ensimmäisen maksavirukseen muutama vuosi sitten.

Tällaisia tarinoita on American Chesapeake Club Bulletin pullollaan. Paikallinen Nuusku on muutenkin romanttissävyyinen, mutta onpahan myös koira mitä kehua. Odotan uutisia, jossa kerrotaan Piippolan vaarin valjastaneen chessiensä auran eteen ja kyntäneen kahdessa päivässä kuusi eekkeriä maissipelttoa.

Tämä järjestelmällinen tosikko toimii varmasti kuin traktori - hätätapauksessa se toimii myös perämoottorina. Jos jää ei satu kantamaan, chessie murtaa sen lintunsa luokse. Ui myrskyssä vakaasti kuin merikarvialainen kalastajavene kilpaa hylkeiden kanssa ja sietää pakkasta kuin jääkarhu. Olisikohan tässä oikea koira rannikkomme sorsastajille?

(K.K.)

